

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Co/9/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316206265
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8316206265.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Anny Ilčinovej, v sporovej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: X. S., K.. XX.X.XXXX, O. Z., J. XXXX/X, o zaplatenie 2.618,35 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č.k. 10C/127/2016-122 z 23.10.2018, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok súdu prvej inštancie.

Žalovaný má proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a žalobcovi priznal voči žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 30,88 %.

2. Vychádzal zo zistenia, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalovanému bol poskytnutý úver 3.200,- eur, z toho suma 160,- eur činila poplatok za poskytnutie úveru. Predmetný úver sa žalovaný zaviazal splatiť v 72 splátkach vo výške 69,33 eur mesačne. Zo strany žalobcu došlo k zosplatneniu celého dlhu ku dňu 18.4.2016. V prospech žalobcu žalovaný uhradil celkovo sumu 1.347,39 eur. Nakoľko zmluva má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať náležitosti podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. Obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je okrem iného aj údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov a celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Zmluva o úvere obsahuje len uvedenie výšky RPMN 19,80 %, avšak predpoklady použité na výpočet RPMN priamo v zmluve uvedené nie sú, rovnako ako v zmluve nie je uvedený vzorec na výpočet RPMN. Jedná sa o obligatórnu náležitosť zmluvy, ktorej absencia má následok, že úver je bez úrokov a bez poplatkov. Súd dospel k záveru, že zmluva neobsahovala ani náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z. Keď zmluva neobsahuje rozčlenenie splátok úveru na istinu, úroky a iné poplatky, úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Tento nedostatok nemožno odstrániť ani odkazom na možnosť spotrebiteľa vyžiadať si amortizačnú tabuľku. Žalobca odkázal na právny názor vyjadrený v Rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 v právnej veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. c/a Klára Bířová. Vzhľadom na explicitné znenie zákona o spotrebiteľských úveroch v časti členenia splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov, nemožno priznať Smernici ani nepriamy účinok, jednalo by sa o výklad vnútroštátneho zákona contra legem. Napriek odkazu žalobcu na predmetné rozhodnutie Súdneho dvora EÚ, zákon o spotrebiteľských úveroch jednoznačne určuje náležitosti spotrebiteľskej zmluvy a v prípade absencie čo i len jednej z nich je úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ

ide o poplatok za poskytnutie úveru v sume 160,- eur, súd dospel k záveru, že sa jedná v danom prípade o neprijateľnú zmluvnú podmienku, pretože požaduje od žalovaného ako spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie žalobcom ako dodávateľom - bankou v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa. Súd sa nestotožnil s názorom žalobcu, že sa jedná o hlavný predmet plnenia v prípade dohody o tomto poplatku, nakoľko cena žalobcom žalovanému poskytnutého plnenia - úveru je premietnutá a odráža sa vo výške dohodnutých úrokov z úveru, dohoda o ktorých je v zmysle ust. § 497 Obch. zák. tzv. základnou náležitosťou zmluvy o úvere. Poplatok za poskytnutie úveru len výšku dohodnutých úrokov skryte zvyšuje. Preto súd vyhodnotil túto zmluvnú podmienku za neprijateľnú, preto je neplatná a teda žalovaný nie je povinný žalobcovi takto dohodnutý poplatok zaplatiť. V skutočnosti došlo k tomu, že žalobca sumu rovnajúcu sa dohodnutému poplatku žalovanému ani ako dohodnutý úver, resp. jeho časť, neposkytol. Vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru, žalovaný bol tak na istine úveru povinný zaplatiť sumu, ktorá mu bola zo strany žalobcu reálne poskytnutá po odpočítaní sumy, ktorú reálne uhradil, o ktorej už súd rozhodol rozsudkom zo dňa 15.3.2017, č.k. 10C/127/2016-56 vrátane úrokov z omeškania. Keďže úver súd považoval za bezúročný a bez poplatkov, nepriznal žalobcovi nárok na poplatok za poskytnutie úveru 160,- eur. Rovnako nepriznal žalobcovi nárok na kapitalizovaný zmluvný úrok v sume 116,08 eur, ktorý predstavuje dohodnutý úrok v zmysle zmluvy, ktorý bol žalovaný povinný splatiť v rámci anuitných splátok poskytnutého úveru do predčasného zosplatenia úveru, z dôvodu bezúročnosti úveru. Žalobca nepredložil žiaden konkrétny výpočet sumy nezaplatených úrokov s uvedením konkrétnych položiek a premenných, žiadnu špecifikáciu týchto úrokov, preto súd považoval tento nárok za nedôvodný. Preto žalobu v časti žiadanej istiny prevyšujúcej rozdiel medzi poskytnutým úverom a vrátenou sumou, zamietol. Rovnako zamietol i žalobu v časti poplatku za poskytnutie úveru i nárok na zmluvné úroky vyčíslené vo výške 116,08 eur z neuhradených splátok úveru do dátumu predčasnej splatnosti úveru a na úroky z omeškania vo výške 3,21 eur, ktoré predstavujú nakumulované neuhradené úroky z omeškania do dátumu zosplatenia.

3. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd vychádzal z pomeru úspechu strán sporu v konaní. Úspech žalobcu predstavoval 65,44 % a úspech žalovaného 34,56 %, preto úspešnejšiemu žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 30,88 %.

4. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. h) a f) CSP navrhujúc, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a vyhovel žalobe v plnom rozsahu, zaviazal žalovaného zaplatiť dlh v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a priznal žalobcovi náhradu trov konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov.

5. K splneniu náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. uviedol, že všetky predpoklady použité na výpočet RPMN v zmluve uvedené sú, a teda zmluva obsahuje všetky zákonom vyžadované náležitosti, ktorými sú výška úveru, dátum prvej splátky, dátum poslednej splátky, termín splatnosti splátky, úroková sadzba, anuitná splátka, poplatok za poskytnutie úveru, dátum zmluvy. Zákon nepožadoval uvádzať v zmluve konkrétny matematický výpočet RPMN a nepožadoval ani predpoklady pre výpočet RPMN špeciálne v zmluve označovať, ako predpoklady pre výpočet RPMN. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove 14Co/26/2017 zo dňa 27.3.2018, ako aj na uznesenie Krajského súdu v Nitre 6Co/237/2017-124 zo dňa 26.9.2018.

6. K splneniu náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. uviedol, že v zmysle bodu 1.1. zmluvy o pôžičke banka poskytne klientovi peňažné prostriedky za podmienok uvedených v tejto zmluve a vo všeobecných obchodných podmienkach Prima banka Slovensko, a.s., ktoré tvoria jej neoddeliteľnú súčasť. Z uvedeného vyplýva, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sú aj obchodné podmienky banky (VOP), a teda niektoré z náležitostí, ktoré má v zmysle právnych predpisov zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať, sú v samotnom texte zmluvy o úvere a ďalšie náležitosti sú vo VOP. Výška, počet a termíny splátok istiny a úrokov sú uvedené v samotnom texte zmluvy. Počet a termíny splátok istiny aj úrokov sú rovnaké a sú určené termínom splatnosti anuitnej splátky. To platí aj pre údaj o výške splátky. Výška, počet a termíny splátok poplatkov, u ktorých sú tieto údaje a povinnosť ich úhrady zrejme už v čase uzatvorenia zmluvy, sú uvedené v samotnom texte zmluvy. Ostatné poplatky a ich výška sú uvedené v Sadzobníku poplatkov, ktorý je súčasťou VOP, a tým aj súčasťou zmluvy. Prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia zmluva neuvádza, nakoľko na základe zmluvy o pôžičke nevznikajú nesplatené zostatky s rôznymi úrokovými sadzbami. Podľa žalobcu je nesporné, že zmluva obsahuje údaje o výške, počte a termínoch anuitnej splátky v bode 1.2. V tabuľke zmluvy

sa prehľadne a zrozumiteľne nachádzajú tieto údaje, a tak žiadny spotrebiteľ nemôže mať pochybnosti o tom, v akej výške a kedy bude poskytnutý úver splácať. Odkázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22. februára 2018 3 Cdo 146/2017, uznesenie Najvyššieho súdu SR 4Cdo/211/2017-201 z 23.4.2018, uznesenie Najvyššieho súdu SR 3Cdo/56/2018 z 17.4.2018, uznesenie Najvyššieho súdu SR 4Cdo/65/2018 z 26.9.2018. Žalobca poukázal aj na uznesenie Najvyššieho súdu, ktoré sa tak isto týka splnenia náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., a to uznesenie Najvyššieho súdu 4Cdo/187/2017 z 23.4.2018.

7. K nároku na poplatok za poskytnutie úveru uviedol, že poskytnutím úveru poskytol žalovanému plnenie, za ktoré mu prináleží protiplnenie, a to jednak v podobe úrokov a jednak v podobe výslovne v zmluve dohodnutého poplatku, pričom v oboch prípadoch ide o hlavný predmet plnenia z úverovej zmluvy. S poskytnutím úveru okrem toho žalobcovi reálne vznikajú nevyhnutne súvisiace organizačné, administratívne a ostatné priame či nepriame náklady, na pokrytie ktorých je určený aj uvedený poplatok za poskytnutie úveru. Podmienka úhrady poplatku za poskytnutie úveru sa týka hlavného predmetu plnenia a bola v zmluve ako aj v sadzobníku poplatkov vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, keďže poplatok za poskytnutie úveru bol v čase uzatvorenia zmluvy riadne vymedzený v úverovej zmluve v čl. 1 ods. 1.2, ako aj v sadzobníku poplatkov žalobcu a žalovaný s ním bol riadne oboznámený a uzrozumený a vyjadril s ním uzatvorením zmluvy súhlas. Poplatok za poskytnutie úveru je dohodnutý v súlade s právnymi predpismi a nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou s odkazom na § 53 ods. 1 OZ. Žalobca postupoval pri určení výšky poplatku za poskytnutie úveru v súlade s právnymi predpismi a od spotrebiteľa nevyžadoval za poskytnutie finančných prostriedkov žiadne neprimerané plnenie. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici 43Co/19/2017-103 zo dňa 29.11.2017.

8. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov uplatnených žalobcom, vychádzajúc z toho, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

10. Odvolateľ tvrdí, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý právny predpis), alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

11. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania, pričom nemožno mať pochybnosti ani o správnosti právneho posúdenia prejednáwanej veci súdom prvej inštancie.

12. Súd prvej inštancie správne zhodnotil, že uzatvorená úverová zmluva z 26.5.2014 je zmluvou spotrebiteľskou a správne dospel k záveru, že je namieste aplikovať zákon o spotrebiteľských úveroch. Správne preto skúmal, či zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje všetky obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 tohto zákona.

13. Zákon o spotrebiteľských úveroch v § 9 ods. 2 presne definuje, aké náležitosti, okrem všeobecných (§ 43 Občianskeho zákonníka), musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať.

14. Podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ v znení ku dňu uzatvorenia predmetnej úverovej zmluvy (26.5.2014), zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

15. Podľa § 9 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ v znení ku dňu uzatvorenia predmetnej úverovej zmluvy (26.5.2014), zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

16. Podľa § 11 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ v znení ku dňu uzatvorenia predmetnej úverovej zmluvy (26.5.2014), poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y).

17. Správny je záver súdu prvej inštancie o absencii náležitej špecifikácie splátok - rozčlenenia na to, z akých položiek splátka pozostáva, t.j. pokiaľ ide o výšku, počet a termíny splátok istiny úrokov a iných poplatkov, prípadne poradia, v ktorom budú splátky priradované k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ.

18. V tomto smere treba konštatovať, že ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. (najmä ust. § 9 ods. 2 písm. k/ tohto zákona v znení platnom a účinnom v čase uzavretia predmetnej úverovej zmluvy), sú natoľko striktné, že ich nemožno preklenúť ani akceptovaním východísk, ktoré prináša rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie sp. zn. C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej (pozri k tomu bližšie Anton Pavúk: Prečo rozsudok Súdneho dvora Európskej únie Home Credit Slovakia, a.s. c/ a Klára Bíróová nie je spôsobilý zmeniť rozhodovacia prax slovenských súdov, najpravo.sk 21.12.2016).

19. Dôležitý je tiež výklad rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 a Smernice 2008/48/ES, pretože sa zdá, že Súdny dvor mal „eurovýhradu“ len k amortizačnej tabuľke ako povinnej náležitosti zmluvy a len vo vzťahu k istine.

20. Tak explicitne presné ustanovenie akým je ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ cez prizmu eurokonformného výkladu nemožno ignorovať a tolerovať absenciu údajov o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v žiadnej zmluve o úvere. Zákonodarcu v citovanom ustanovení jasne deklaroval, aké následky sú spojené s absenciou obligatórných náležitostí uvedených pod písm. k) § 9 ods. 2 ZoSÚ a odvolací súd nevidí dôvod na odklon od vnútroštátneho predpisu, ktorý bol v čase vydania napadnutého rozsudku a aj stále je platný a účinný.

21. Zákonom č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch bola do právneho poriadku zakotvená dikcia zákonnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere o spôsobe splácania úveru podľa istiny, úrokov a iných poplatkov. Približne štyri roky táto zákonná dikcia bola spojená ešte aj kumulatívne s právom na uvedenie súčtu týchto platieb. Nemali by byť žiadne pochybnosti, že v tom čase Smernica Rady 87/102/EHS nevyžadovala plnú harmonizáciu.

22. Zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch bola transponovaná Smernica 2008/48/ES z 23. apríla 2008, ktorá vyžadovala plnú harmonizáciu. Do tohto nového zákona o spotrebiteľských úveroch bola prevzatá z predchádzajúceho zákona totožná dikcia splácania spotrebiteľských úverov podľa splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

23. Klausula objasňujúca špecifikáciu splátok úveru nielen podľa istiny ale aj úrokov a poplatkov má význam, aby bol jasný údaj, (i) z čoho splátka pozostáva, (ii) či splátka obsahuje aj poplatky, (iii) či neobsahuje poplatky, ktoré nemajú byť zaradené do RPMN, (iiii) či ide o amortizované splácanie alebo bez amortizácie alebo (iiiii) údaj o tom, v ktorých splátkach je výlučne istina a v ktorých len poplatky (pri niektorých typoch úverov sú zmluvy formulované tak, že najprv sa splácajú výlučne úroky a v poslednej splátke istina) a pod.

24. Podľa názoru odvolacieho súdu špecifikácia splátok úveru má svoj význam aj v tom, že spotrebiteľ má možnosť v prípade sankcie bezpoplatkovosti priamo zistiť, ktorej časti splátky sa táto sankcia týka. Spotrebiteľ má tiež možnosť kontroly, či v splátke použitej na účely výpočtu RPMN nie je uvedený poplatok, ktorý sa do RPMN nesmie započítať. RPMN pritom predstavuje dôležitý údaj o celkových nákladoch na úver. Špecifikácia splátok úveru môže odhaliť aj nekalé obchodné praktiky, ak by nedošlo k naplneniu predzmluvných informácií o splátkach úveru (cieľ podľa II. bod 2 Smernice 2008/48/ES).

25. Zákon o spotrebiteľských úveroch v § 9 ods. 2 presne definuje, aké náležitosti, okrem všeobecných (§ 43 Občianskeho zákonníka), musí spotrebiteľská zmluva obsahovať. Okrem iného v § 9 ods. 2 písm. k) uvádza, že zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Z uvedeného je zrejmé, že povinnými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa úpravy platnej v čase uzavretia predmetnej úverovej zmluvy bolo aj suma, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom slová suma, počet a termíny splátok sa viažu ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru, teda tak k istine, ako aj k úrokom a iným poplatkom. Je teda jednoznačné, že v každej zmluve musí byť uvedená tak výška istiny, ako aj úrokov a iných poplatkov, taktiež aj ich počet a termíny splátok. V danom prípade zmluva o úvere, ktorá je predmetom tohto konania uvedené náležitosti nespĺňa.

26. Vo vzťahu k záverom Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 odvolací súd tiež poukazuje aj na príspevok P. X., X., V.: „Otázne však je, ako by na tento záver mal zareagovať sudca rozhodujúci konkrétny spor. Ak totiž zistí, že neuvedenie konkrétnej náležitosti v zmluve o spotrebiteľskom úvere by malo byť v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 sankcionované zánikom nároku veriteľa na úrok a poplatky, ale súčasne dospeje k záveru, že ide o náležitosť, ktorej neuvedenie v zmluve o spotrebiteľskom úvere nemá vplyv na možnosť spotrebiteľovi posúdiť rozsah jeho záväzku, tak vlastne narazil na rozpor medzi vnútroštátnou právnou úpravou a právom Únie. Keďže však norma práva Únie má v tomto prípade podobu smernice, vzhľadom na horizontálny právny vzťah medzi veriteľom a spotrebiteľom nemôže mať smernica priamy účinok. Zistený rozpor je teda možné vyriešiť len prostredníctvom nepriameho účinku smernice, čo znamená pokúsiť sa o taký výklad zákona č. 129/2010, ktorým sa rozpor odstráni. Domnievam sa však, že v tomto prípade by sudca narazil na jednu z hraníc povinnosti eurokonformného výkladu vnútroštátneho práva, ktorou je zákaz výkladu contra legem. Nevie si totiž predstaviť, akou výkladovou metódou by bolo možné obísť príkaz považovať zmluvu o spotrebiteľskom úvere za bezúročnú a bez poplatkov obsiahnutý v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010. Nešlo by už podľa môjho názoru o výklad práva, ale o sudcovskú tvorbu práva.“

27. Odvolací súd rovnako odkazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 7Sžo/61/2015: „Zmluva o pôžičke neobsahuje údaje podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ, t.j. konkrétne termíny jednotlivých splátok, výšku istiny, úrokov a iných poplatkov a obsahuje len výšku jednotlivých splátok, počet splátok a termín konečnej splatnosti s tým, že ďalšie údaje sú obsiahnuté v splátkovom kalendári, ktorý bol spotrebiteľovi preukázateľne doručený až po podpise zmluvy o úvere, je takáto obchodná praktika neprípustná a odporujúca čestnej obchodnej praxi. Nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že uvedené informácie boli obsahom samotnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako aj splátkového kalendára, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Považoval za neprípustné, aby podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ, ktoré zmluva pod sankciou neplatnosti, resp. pod sankciou straty práv veriteľa na úroky a poplatky musí obsahovať, boli spotrebiteľovi len dodatočne po podpise zmluvy doručované poštou a zároveň vyhlasované za neoddeliteľnú súčasť zmluvy bez toho, aby bol k tomu potrebný písomný súhlas druhej zmluvnej strany. Mal za to, že takýto postup je v rozpore aj s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Krajský súd považoval tiež za neprípustné, aby spotrebiteľ vzal výšku úveru len na vedomie a aby jeho podpis na zmluve nahrádzal jeho výslovný a jednoznačný súhlas s výškou úveru. Odvolací súd v súlade s právnou úpravou ustanovenou v § 219 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa v zásade odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, spolu so správnym poukazom na právnú úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Senát odvolacieho súdu považuje právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. Vzhľadom k tomu, aby neopakoval pre účastníkov známe skutočnosti, na zdôraznenie správneho skutkového a právneho záveru súdu prvého stupňa uvádza.“

28. Odvolací súd odkazuje aj na väčšinové stanovisko Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Prešove: „1. Ustanovenie § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „sporné

pravidlo“) obsahuje právo spotrebiteľa na uvedenie splátok istiny spotrebiteľského úveru ako aj splátok úrokov a poplatkov. Primárnemu účelu právnej úpravy normami spotrebiteľského práva zodpovedá taký výklad sporného pravidla, ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „výška“, „počet“ a „termíny splátok“ viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom, a tiež k poplatkom (porov. rozsudok NS SR z 28.06.2016 sp. zn. 7Sžo61/2015, porov. tiež pri použití historického výkladu k totožnej dikcii podľa zákona č.258/2001 Zz. rozsudok NS SR vo veci 7Cdo/128/2016). 2. Uvedené zákonné pravidlo sa deroguje s účinnosťou od 01.05.2018 novelou zákona č. 129/2010 Z. z. vykonanou zákonom č. 279/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. 3. Do nadobudnutia účinnosti uvedenej zmeny zákona (uvedenej v bode 2) nie je v súlade s princípmi súkromného práva docieľať ten istý derogačný efekt súdmi tzv. eurokonformným výkladom, pretože ten by: a/ odporoval zákazu eurokonformného výkladu contra legem, b/ odporoval by princípu právnej istoty, c/ nebol by súladný ani s výkladom rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15, keďže Súdny dvor EÚ za euronekonformnú považoval a) len amortizačnú tabuľku a b) len vo vzťahu k istine. Sporné zákonné pravidlo pritom predpokladá oveľa širší diapazón možnosti špecifikácie splátok spotrebiteľského úveru než je amortizačná tabuľka a než je len špecifikácia istiny. Navyše, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS predpokladá na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) údaje o splátkach, a to tak, aby transparentne bolo zrejmé, že tam nie sú uvedené tie poplatky, ktoré môžu byť v splátkach zahrnuté, ale do RPMN sa nezapočítavajú (čl. 19 ods. 2 smernice 2008/48/ES). Smernica taktiež výslovne predpokladá informovanie spotrebiteľov o špecifikácii splátok úrokov a poplatkov (čl.10 ods.1 písm.j/, príloha II., 2.).

29. V kontexte uvedeného, ako aj so zreteľom na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/155/2011 zo dňa 21.12.2011, v ktorom Najvyšší súd SR ustálil, že: „Požiadavky na reflektovanie kasačného rozhodnutia v následnom rozhodnutí krajského (okresného) súdu sú totiž výrazne prísnejšie, než je tomu tak v prípade „púhej“ záväznosti precedenčnej. Zatiaľ čo v prípade tzv. precedenčnej záväznosti rozhodnutí najvyššieho súdu existuje možnosť, aby všeobecný súd rôzneho stupňa (ne)reflektoval právne závery najvyššieho súdu tým, že v dobrej viere predostrie konkurujúce úvahy a začne s judikátom zmysluplný právny dialóg, kasačná záväznosť môže (pochopiteľne len za nezmeneného skutkového stavu) byť reflektovaná len bezpodmienečným rešpektovaním rozhodnutia najvyššieho súdu. V konaní nasledujúcom po kasačnom rozhodnutí preto nie je priestor pre úvahy, či je právny názor najvyššieho súdu správny, fundovaný či úplný“, odvolací súd sa odklonil od rozhodnutia Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.02.2018 a ustálil, že princíp právnej istoty prevažuje, smernica nemá priamy účinok na horizontálne vzťahy medzi jednotlivcami a nepriamy účinok smernice nemožno použiť contra legem, a preto v súlade s doterajšou masívnou aplikačnou praxou súdov je potrebné vyžadovať aj špecifikáciu splátok podľa istiny, úrokov a poplatkov.

30. Súdu prvej inštancie nemožno vytknúť, pokiaľ dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, ktorý predpokladá ust. § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ videl tiež v absencii predpokladov použitých na výpočet RPMN (§ 9 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ). K uvedenému odvolací súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údají o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Zákonodarcu jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Je nepochybné, že v predmetnej zmluve tento údaj chýba, nie je uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, a preto správne skonštatoval súd prvej inštancie, že je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov aj z tohto dôvodu (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co 124/2016 z 03.11.2016). Obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008, a to v článku 10 ods. 2 písm. g/ cit.: „Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery“

31. V závislosti od uvedeného, sú správne závery súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru, nakoľko s absenciou náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. j) a k) ZoSÚ je spojená sankcia tejto bezodplatnosti a bezúročnosti v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ.

32. Vo vzťahu k poplatku za poskytnutie úveru vo výške 160,- eur, Krajský súd v Prešove vo veci 18Co/109/2011 konštatoval, že cit. „neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znak neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit podľa nar. vl. 87/1995 Z.z.). Za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch)“.

33. Neprijateľné podmienky nie sú taxatívne vypočítané a súdna prax ich môže judikovať so zreteľom na skutkové a právne okolnosti prípadu. Súdny členský štát môžu judikovať, ktoré zmluvné podmienky sú nekalé (porov. C 237/02, Freiburger Kommunalbauten cit. „Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka, ako je tá, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, spĺňa kritériá požadované na to, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 93/13 ako nekalú.“

34. Vo vzťahu k poplatku za poskytnutie úveru vo výške 160,- eur, si odvolací súd osvojuje nemeckú názorovú líniu, podľa ktorej či už administratívna agenda alebo posúdenie bonity predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa, a preto s poplatkami za takéto plnenia sa spája záver o ich neprijateľnosti.

35. Tento poplatok je neprijateľný aj z dôvodu jeho neurčitosti. Poplatok by mal korešpondovať nejakému predmetu plnenia. Žalobca bližšie nešpecifikoval, aké skutočné plnenie dostáva spotrebiteľ, keď zaň má zaplatiť poplatok 160,- eur, nakoľko za poskytnutie úveru spotrebiteľ zaplatí odmenu v podobe úrokov. Zákon o spotrebiteľských úveroch síce predpokladá okrem úrokov aj inštitút poplatku, ale je nevyhnutné, aby sa ním platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. Dá sa len predpokladať, že poplatok za poskytnutie úveru je zrejme poplatkom za akúsi administratívnu agendu s tým spojenú. Aj keby sa pripustil takýto vedľajší predmet plnenia, odvolací súd považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorej zodpovedá poplatok za vedľajšie plnenie, ktoré si spotrebiteľ neobjednal, a ktoré slúži výlučne v prospech dodávateľa. Pre porovnanie odvolací súd dáva do pozornosti Rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Karlsruhe (Oberlandesgericht Karlsruhe) z 3. mája. 2010 č. k. AZ 17 U 192/2010, v ktorom sa konštatuje záver, že poplatky za spracovanie pri poskytnutí spotrebiteľského úveru sú neprijateľné „Ak banka od spotrebiteľov požaduje poplatok za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru, poškodzuje tým spotrebiteľov a vystavuje ich neprijateľnému vedľajšiemu dojednaniu o cene“. Vyšší krajský súd potvrdil rozhodovaciu líniu, podľa ktorej je pre spotrebiteľa vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované (vykonávané) vo vlastnom záujme dodávateľa (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/109/2011 zo dňa 21.11.2012).

36. Správny je aj záver súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby vo vzťahu k úrokom z omeškania vo výške 3,21 eura, ktorý nárok mal vzniknúť z neuhradených splátok do dátumu predčasnej splatnosti úveru, s poukazom na to, že po zosplatnení úveru má žalobca nárok iba na úroky z omeškania zo zosplatnenej istiny a úrokov. Správne túto situáciu vyhodnotil súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia.

37. Rovnako správne sú závery súdu prvej inštancie o nepriznaní nároku na kapitalizovaný zmluvný úrok v sume 116,08 eur, ktorý predstavuje dohodnutý úrok v zmysle zmluvy, ktorý bol žalovaný povinný splatiť v rámci anuitných splátok poskytnutého úveru do predčasného zosplatnenia úveru, a to z dôvodu bezúročnosti úveru, keď žalobca súdu nepredložil žiaden konkrétny výpočet sumy nezaplatených úrokov s uvedením konkrétnych položiek a premenných, t.j. žiadnu špecifikáciu týchto úrokov.

38. Správne rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania, keď pri úspechu žalobcu v rozsahu 65,44 % a úspechu žalovaného v rozsahu 34,56 %, patrí úspešnejšiemu žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 30,88 %.

39. S poukazom na uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, postupom podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

40. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalovaný ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalobcovi, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

41. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).